

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Rks/2/2012
Identifikačné číslo spisu:	9012899589
Dátum vydania rozhodnutia:	31.01.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:9012899589.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne obchodnej spoločnosti Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a. s., so sídlom Pri Rajčianke 2927/8, Žilina, IČO: XX XXX XXX, zastúpenej Mgr. Pavlom Karmanom, advokátom so sídlom Veľká Okružná 26A, Žilina, proti žalovaným 1. Y., bytom B., 2. Q. bytom B., 3. Q. bytom P. a 4. U. bytom P., všetkých zastúpeným Mgr. Máriou Mikulíkovou, bytom Veľké Rovné 513, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobcu X., bytom P., v konaní o uloženie povinnosti a o negatívnom kompetenčnom konflikte medzi Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a Okresným súdom Žilina, takto

rozhodol:

Prejednanie a rozhodnutie veci p a t r í do právomoci Okresného súdu Žilina.

Odôvodnenie

Žalobou doručenou Okresnému súdu Žilina (ďalej aj „okresný súd“) dňa 07. júla 2004 a jej zmenou zo 07. decembra 2005 pripustenou uznesením zo 14. septembra 2006, č. k. 16C/201/2004-74 sa žalobca domáha, aby súd žalovaným 1. až 4. uložil povinnosť strpieť vstup zamestnancov žalobkyne a vjazd jej mechanizmov na nehnuteľnosť - parcelu č. XXXX - orná pôda o výmere 75.952 m², LV XXXX, kat. územie P., ktorá je v spoluvlastníctve žalovaných, za účelom prevádzky, opravy a údržby nízkonapäťového vedenia vedeného cez parcelu žalovaných a zároveň sa zdržať poškodzovania nízkonapäťového vedenia pozostávajúceho z troch polí sekundárneho vzdušného vedenia a dvoch podperných bodov na ich parcele č. XXXX - orná pôda o výmere 75.952 m², LV XXXX, kat. územie P..

Dňa 28. marca 2011 vydal Okresný súd Žilina vo veci rozsudok č. k. 16C/2001/2004-406, ktorým žalobe v časti strpenia vstupu na nehnuteľnosť žalovaných a vjazdu mechanizmov vyhovel a v časti uloženia povinnosti zdržať sa poškodzovania vedenia zamietol. O trovách konania okresný súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Okresný súd tak rozhodol podľa § 22 ods. 1, ods. 3 zákona č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvoje a spotrebe elektriny (elektrizačný zákon) v znení neskorších predpisov (účinného do 30. júna 1998) s poukazom na § 42 ods. 2 zákona č. 70/1998 Z. z. o energetike a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra

2004 a § 69 ods. 10 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Na odvolanie žalovaných Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“) uznesením z 20. júna 2012 č. k. 6Co/282/2011-451 rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 16C/2001/2004-406 z 28. marca 2011 zrušil a konania s poukazom na ustanovenia § 103 a § 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zastavil; zároveň vyslovil, že po právoplatnosti tohto uznesenia bude vec postúpená Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky. O náhrade trov konania vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá na ňu právo a že účastníkom nahradiť trovy štátu neukladá.

Krajský súd vychádzajúc z ustanovenia § 7 OSP poukazuje na zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/190/190/2004 z 31. mája 2005 a sp. zn. 3Cdo/81/2000 z 27. marca 2002 mal za to, že predmetná vec nepatrí do právomoci súdu ale do právomoci Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky predložilo vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 11. decembra 2012 so žiadosťou o určenie právomoci medzi súdom a orgánom štátnej správy podľa § 8a OSP z dôvodu, že sa nepovažuje za príslušný orgán, nakoľko žalobkyňa podala návrh na začatie konania dňa 07. júla 2004, t. j. pred účinnosťou zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 656/2004 Z. z.“), ktorý nadobudol účinnosť až 01. januára 2005.

S poukazom na § 69 ods. 9 zákona č. 656/2004 Z. z. a § 96 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinného od 01. septembra 2012 (ďalej len „zákon č. 251/2012 Z. z.“), § 104 ods. 1 vetu druhú OSP namietalo, že konanie začalo dňom, kedy návrh došiel súdu, a to 07. júla 2004, a že podľa prechodných ustanovení zákona č. 656/2004 Z. z., ako aj zákona č. 251/2012 Z. z. má konanie dokončiť orgán príslušný na konanie v čase začatia konania. V tomto čase bol účinný zákon č. 70/1998 Z. z., ktorého ustanovenia však výslovne nedefinujú kompetencie Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky tak, ako boli následne zadefinované v zákone č. 656/2004 Z. z., ako aj v zákone č. 251/2012 Z. z..

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo hospodárstva“) teda nemôže rozhodnúť v správnom konaní o uplatnení opatrenia podľa § 3 zákona č. 656/2004 Z. z. spočívajúcom v uložení povinnosti odporcom, aby strpeli vstup navrhovateľa a vjazd jeho mechanizmov na nehnuteľnosti im patriace za účelom prevádzky, opravy a údržby nízkonapäťového vedenia vedeného cez nehnuteľnosť im patriacu a taktiež o povinnosti odporcov zdržať sa poškodzovania nízkonapäťového vedenia pozostávajúceho z troch polí sekundárneho vzdušného vedenia a dvoch podperných bodov, čoho sa domáhal navrhovateľ svojím návrhom podaným dňa 07. júla 2004, teda pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 656/2004 Z. z..

Vo svojom podaní ministerstvo hospodárstva poukázalo i na to, že pokiaľ na základe dôvodov, z ktorých vychádzal Krajský súd v Žiline v odôvodnení svojho rozhodnutia č. k. 6Co/282/2011 z 20. júla 2012 rozhodol v obdobných veciach vedených pod sp. zn. 5Ndc/29/2008 a sp. zn. 1Rks/6/2009 aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), na rozdiel od krajského súdu, najvyšší súd v obidvoch prípadoch rozhodoval v právnych veciach, keď návrh na začatie konania bol podaný po 01. januára 2005, t. j. účinnosti zákona č. 656/2004 Z. z.. Právny zaver obsiahnutý v odôvodnení rozhodnutia Krajského súdu v Žiline je teda nesprávny, v rozpore so zákonom i s Ústavou Slovenskej republiky (čl. 2 ods. 2).

Malo za to, že ide o spor, ktorého prejednanie a rozhodnutie nepatrí do právomoci Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky.

Podľa § 8a OSP Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje spory o právomoc medzi súdmi a orgánmi štátnej správy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky posudzujúc kompetenčný konflikt medzi Okresným súdom Žilina (v súvislosti s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline) a Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky sa nemohol stotožniť s dôvodmi, ktoré uviedol krajský súd vo svojom uznesení č. k. 6Co/282/2011-451 z 20. júna 2012 a dospel k záveru, že nesúhlas s postúpením veci zo strany Ministerstva hospodárstva

Slovenskej republiky je plne dôvodný.

Predmetom sporu v danej veci na základe žaloby zo 07. júla 2004 je uloženie povinnosť strpieť vstup a vjazd zo strany energetickej spoločnosti (Slovenská energetika, a. s.) na nehnuteľnosť v súkromnom vlastníctve (spoluvlastníctve žalovaných), za účelom prevádzky, opravy a údržby nízkonapäťového vedenia vedeného cez parcelu žalovaných a zároveň sa zdržať poškodzovania nízkonapäťového vedenia pozostávajúceho z troch polí sekundárneho vzdušného vedenia a dvoch podperných bodov na ich parcele.

V čase začatia konania bol účinný zákon č. 70/1998 Z. z. o energetike a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 70/1998 Z. z.“), podľa § 9 ods. 6 písm. a/ veta pred podkočiarkou ktorého „držiteľ licencie pri plnení úloh podľa tohto zákona je oprávnený vstupovať na cudzie pozemky a do objektov a zariadení v súvislosti so zriaďovaním, prevádzkou, opravami a údržbou rozvodných zariadení (odsek 8)“. Poznámka 10a/ pod čiarou k tomuto ustanoveniu v tejto časti výslovne odkazuje na § 128 Občianskeho zákonníka, podľa ods. 1 ktorého vlastník je povinný strpieť, aby v stave núdze alebo v naliehavom verejnom záujme bola na nevyhnutnú dobu v nevyhnutnej miere a za náhradu použitá jeho vec, ak účel nemožno dosiahnuť inak. Vo verejnom záujme možno vec vyvlastniť alebo vlastnícke právo obmedziť, ak účel nemožno dosiahnuť inak, a to len na základe zákona, len na tento účel a za náhradu (§ 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Podľa citovaných zákonných ustanovení bolo potrebné posúdiť aj danú vec, a to bez ohľadu na to, či poznámka pod čiarou je záväzná či nezáväzná, nakoľko zákon č. 70/1998 Z. z. nedefinoval oprávnenia ministerstva hospodárstva pokiaľ ide rozhodovanie o umožnení vstupu na cudzie pozemky a do objektov a zariadení v súvislosti s prevádzkou, opravami a údržbou rozvodných zariadení.

Až zákonom č. 656/2004 Z. z., účinným od 01. januára 2005 boli zakotvené kompetencie ministerstva hospodárstva ako orgánu štátnej správy aj v oblasti rozhodovania o opareníach ak ide o:

1. predchádzanie stavu núdze alebo o stav núdze,
2. ohrozenie celistvosti a integrity sústavy a siete,
3. ohrozenie bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky sústavy a siete, alebo
4. ohrozenie života a zdravia ľudí alebo majetku fyzických osôb a právnických osôb,
5. porušenie predpisov o ochrane životného prostredia, (§ 3 ods. 2, písm. i/), ktoré sčasti prevzal s účinnosťou od 01. septembra 2012 i zákon č. 251/2012 Z. z. (88 ods. 2 písm. g/).

Podľa § 69 ods. 9 zákona č. 656/2004 Z. z. v znení do 31. augusta 2012 „konania začaté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Konanie dokončí orgán príslušný na konanie v čase, keď sa konanie začalo“. Rovnaké znenie tohto ustanovenia obsahuje i zákon č. 215/2012 Z. z. v § 96 ods. 2.

Vychádzajúc z uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky zhodne s názorom Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky ustálil, že na konanie o žalobe „o uloženie povinnosti strpieť vstup a vjazd zo strany energetickej spoločnosti na nehnuteľnosť v súkromnom vlastníctve (spoluvlastníctve žalovaných), za účelom prevádzky, opravy a údržby nízkonapäťového vedenia vedeného cez parcelu žalovaných a zároveň sa zdržať poškodzovania nízkonapäťového vedenia pozostávajúceho z troch polí sekundárneho vzdušného vedenia a dvoch podperných bodov na ich parcele“ podanej dňa 07. júla 2004, t. j. za účinnosti zákona č. 70/1998 Z. z. musí konať súd, resp. musí súdne konanie začaté pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 656/2004 Z. z. riadne dokončiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto o spore o právomoc medzi orgánom verejnej správy a súdom rozhodol tak, že prejednanie a rozhodnutie veci patrí do právomoci Okresného súdu Žilina.

Úlohou správneho orgánu bude po právoplatnosti tohto uznesenia vrátiť Krajskému súdu v Žiline na meritórne konanie o odvolaní žalobcov úplný spis tohto súdu sp. zn. 16C/201/2004 tak, ako mu bol

postúpený dňa 05. novembra 2012.

Záverom najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že vo veci sp. zn. 1Cdo/190/2004, na ktorú poukázal Krajský súd v Žiline v uznesení č. k. 6Co/282/2011-451 z 20. júna 2012, sa rozhodovanie týkalo prekládky elektrického vedenia (§ 20 zákona č. 70/1998 Z. z.) s tým, že „vecné bremená“ vyplývajúce z ustanovení zákona č. 79/1957 Zb., resp. zo zákona č. 656/2004 Z. z., sú inštitútmi sui generis, ktorým nemožno priznať povahu súkromnoprávných opatrení, lebo ide o obmedzenie vlastníckeho práva vo verejnom záujme a v zmysle verejnoprávneho predpisu. Krajský súd na podporu svojho rozhodnutia nepoužil teda ani vhodný príklad.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona. č. 757/2004 Z. z. o súdoch o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.